

Tasa-arvon edistäminen kunnissa

**Mikä on toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma
ja miksi se on tärkeä?**

Reetta Siukola

21.10.2020

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Esitykseni

Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

- Miksi & miten
- Esimerkkejä
- Lisätietoa

eOppiva

Lait velvoittavat viranomaisia

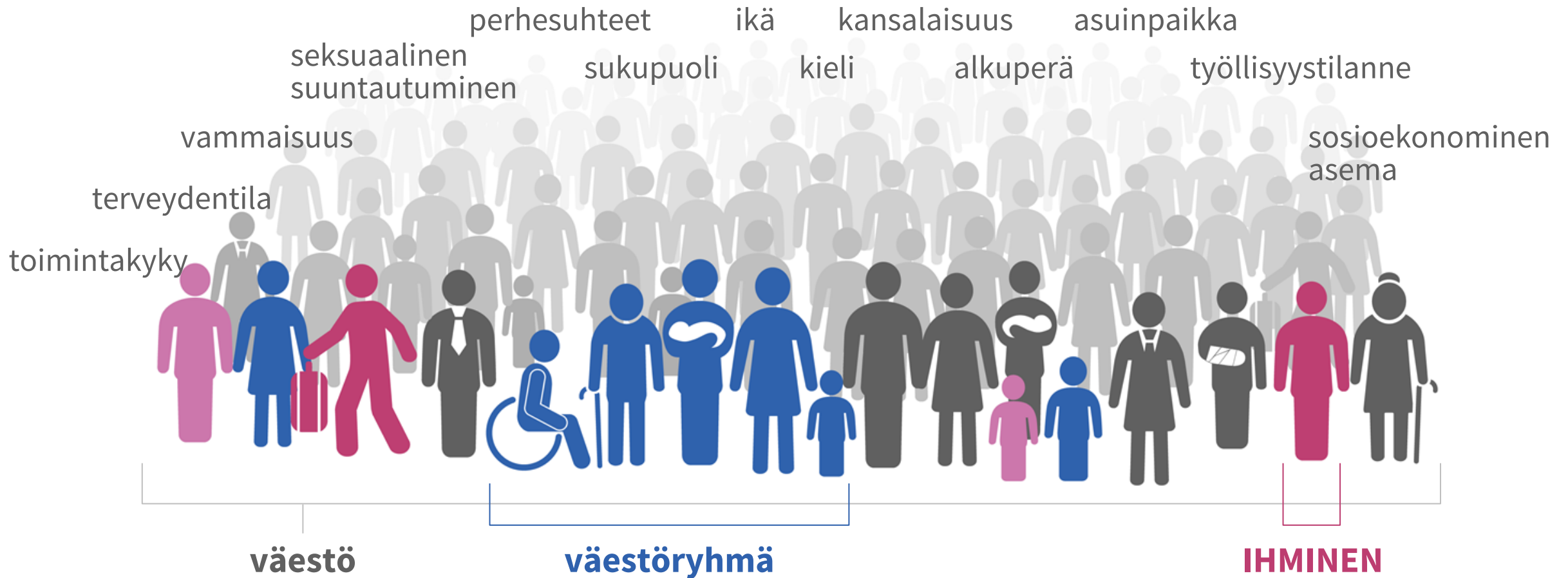
- **Edistämään sukupuolten tasa-arvoa** tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti kaikessa toiminnassaan.
- **Ehkäisemään sukupuoli-identiteettiin ja sukupuolen ilmaisuun perustuvaa syrjintää** tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti.
- **Edistämään yhdenvertaisuutta** kaikessa toiminnassaan olosuhteet huomioon ottaen tehokkaasti, tarkoituksenmukaisesti ja oikeasuhtaisesti.

Yhdenvertaisuuslaki 1325/2014

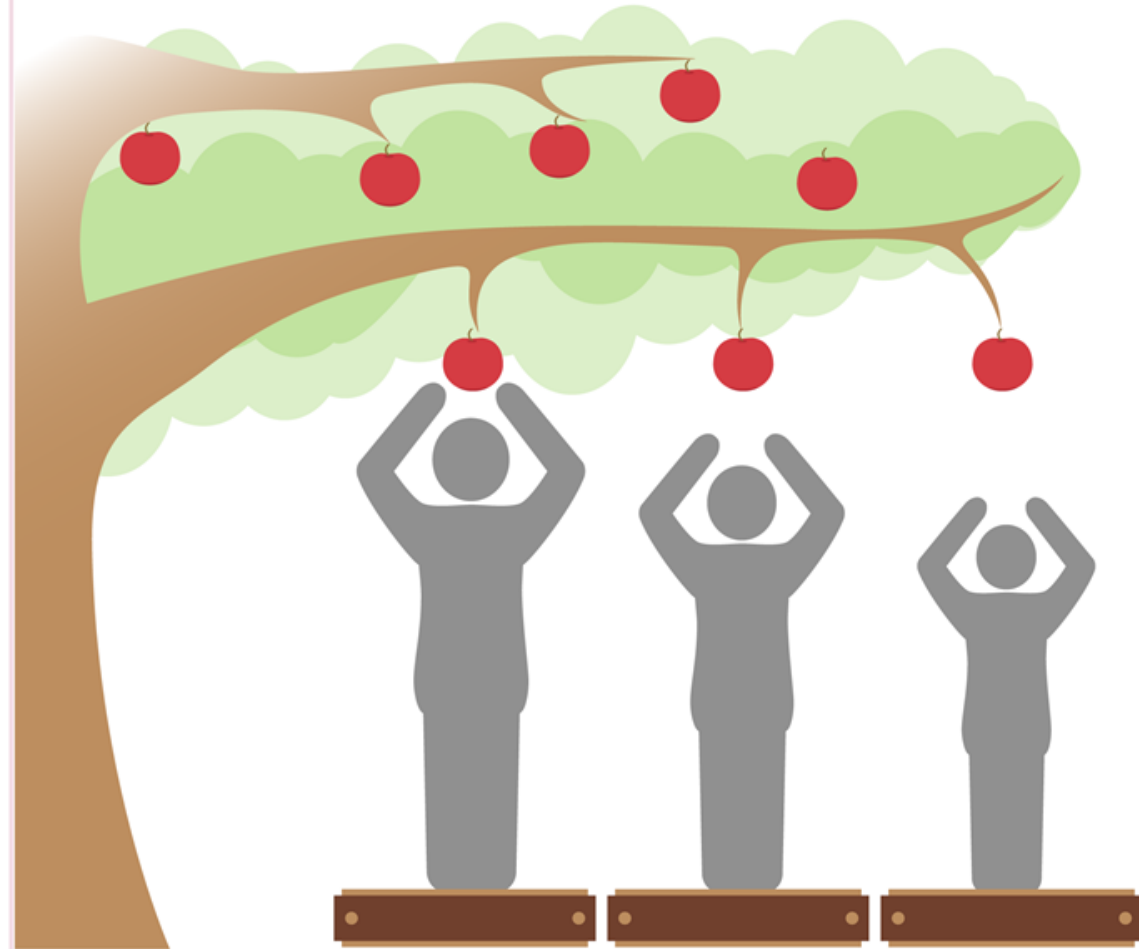

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (tasa-arvolaki) 609/1986

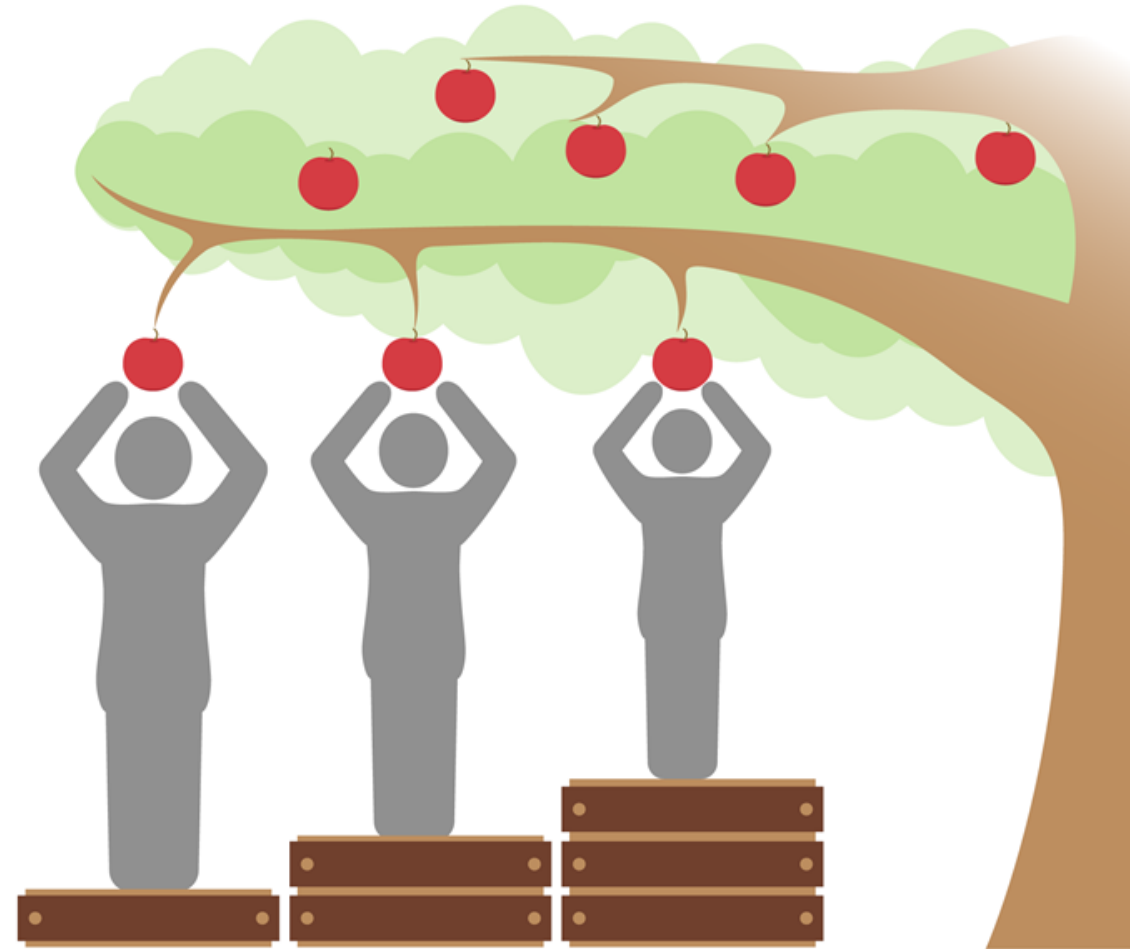
Ihmisten asema ja tarpeet vaihtelevat yksilöllisesti ja elämäntilanteen mukaan

Toiminnan tavoitteena tosiasiallinen yhdenvertaisuus

Muodollinen yhdenvertaisuus

Tosiasiallinen yhdenvertaisuus

Viranomaisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

- Erinomainen työväline tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen.
- Väline, ei päämäärä itsessään.
- Tulee perustua tietoon nykytilasta ja sen laatiminen edellyttää osaamista tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysymyksissä.
- Jos osaamista ei organisaatiossa ole, sitä tulee vahvistaa ulkopuolisella asiantuntemuksella ja koulutuksin.

eOppiva

Miten teen toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman?

Yhdenvertaisuusvaltuutetun kertomus eduskunnalle 2018

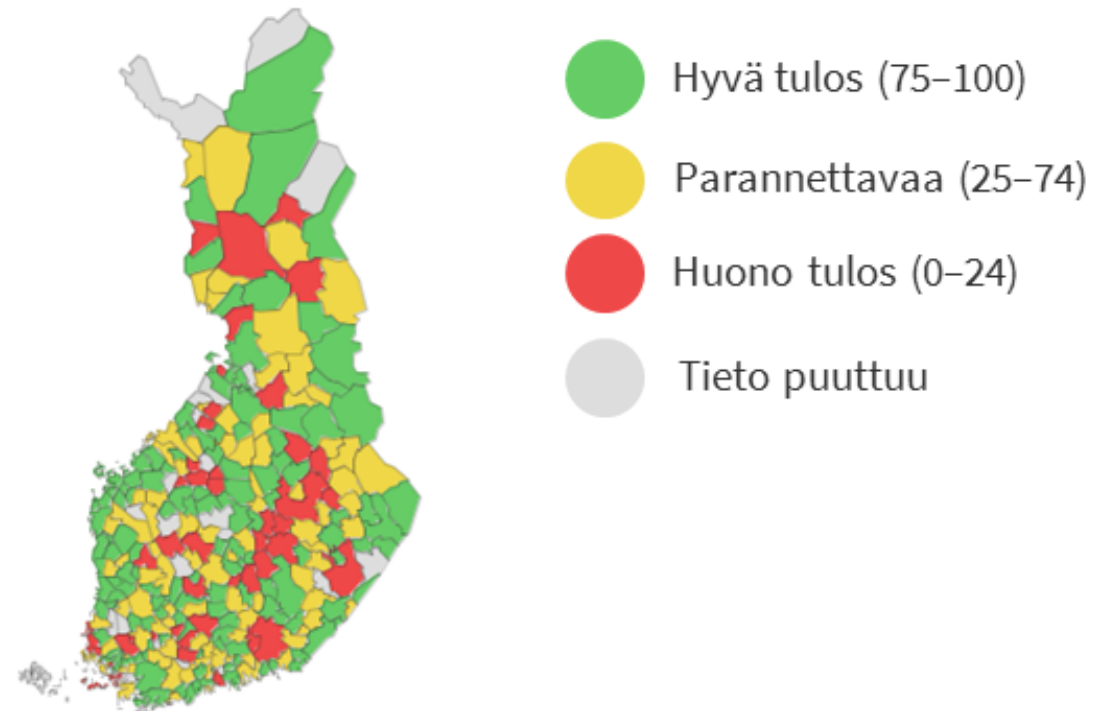
Tärkeää huomioitavaa eri vaiheissa

- **Ketkä mukaan?** Varmista, että suunnittelussa on mukana suunnitelman kannalta organisaatiosi avaintahot, esimerkiksi tärkeimmät toimialat.
- **Osallista!** Tiedota aktiivisesti suunnittelun etenemisestä ja siitä, miten suunnitelman valmisteluun voi osallistua.
- **Selvitä!** Toteuta tarvittaessa lisäselvityksiä tai hanki muutoin lisää tietoa tai asiantuntemusta eri sukupuolten ja vähemmistöryhmien tilanteista.
- **Kuka vastaa?** Kullekin suunnitelmaan otettavalle toimenpiteelle tulee nimetä vastuhenkilö tai -yksikkö.
- **Viimeistely ja päätös!** Hyväksyminen organisaation normaalissa päätöksentekomenettelyssä.
- **Seuranta & arviointi → Uusi suunnitelma!**

TEAvisarista tietoa kuntien tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelusta

- TEAvisarin 2019 kuntajohdon kyselyssä kartoitettu ensimmäistä kertaa kuntien toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelun tilannetta.
- Noin 4/5 kunnista tasa-arvosuunnitelma, hieman harvemmalla yhdenvertaisuussuunnitelma.
- Kysymysmuotoilun vuoksi vastauksissa todennäköisesti mukana myös henkilöstöpoliittisia suunnitelmia.
- Mittaria kehitetään!

TEAvisari 2019: Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelun tilanne kunnissa

ESIMERKKI: Vantaan kaupunki

- Yhdistetty tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma
- Toimialakohtaisia suunnitelmia
- Yhdenvertaisuus ja sukupuolten tasa-arvo kaupunkistrategiassa
- *Eurooppalainen peruskirja naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta*
- vantaa.fi/tayv

**Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen
Vantaan kaupungin toimintatapana**

Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma
valtuustokaudelle 2017–2020

Kuntaliitto

KAIKKIEN KASVOJEN KUNTA

Opas yhdenvertaisuuden edistämiseen
kunnan toiminnassa

Kuntaliitto
Kommunförbundet

kuntaliitto.fi/toiminnallinen-tasa-arvo

Sukupuolten tasa-arvo & yhdenvertaisuus – Miksi ja miten?

Tietoa ja tehtäviä

- Tasa-arvo ei vielä toteudu Suomessa
- Eriarvoisuus näkyy ihmisen elämässä
- Laki velvoittaa edistämään tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta
- Suunnitelmallisella työllä tuloksiin
- Näin edistät tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta omassa työssäsi

eOppiva

YHTA

sähköposti

treffit

Lisätietoja

- **THL.fi/tasa-arvo**
- **THL.fi/jamstallldhet**
- yhdenvertaisuus.fi
- yhdenvertaisuus.finlex.fi

Kaksikielinen tasa-arvosanasto:

JÄMSTÄLLDHET
Centret för jämställdhetsinformation

Aktuellt Jämställdhet i Finland **Främjande av jämställdhet** Kontaktinformation

THL.FI > TEMAN > **JÄMSTÄLLDHET** > FRÄMJANDE AV JÄMSTÄLLDHET > ORDLISTA

JÄMSTÄLLDHET

Främjande av jämställdhet

Jämställdhetspolitik >

Integrering av könsperspektiv >

Jämställdhetslagen >

Ordlista >

Aktörer >

Milstolpar för jämställdheten >

Ordlista

Ord, begrepp och termer bär på många olika betydelser. De används på olika sätt i olika situationer och för olika bruk. De förändras också över tid och får nya betydelser. Det finns olika ordlistor för olika användningsområden.

Den här ordlistan sammanställer termer och definitioner inom området kön och jämställdhet. I den ingår begrepp som används inom lagstiftning, forskning, den offentliga debatten och inom jämställdhetsarbete. Vår målsättning är att ordlistan ska vara lätt att läsa och ett verktyg som bidrar till att luckra upp normer och stereotypa uppfattningar. Ordlistan kan användas som stöd i till exempel jämställdhetsplanering, undervisning och kundarbete.

Den finska jämställdhetsordlistan finns på den finskspråkiga webbplatsen.
[Jämförelse av den svenska och den finska ordlistan \(pdf 172 kb\)](#)

Vi tar gärna emot respons om ordlistan och vi kommer att uppdatera den då det behövs. Skicka gärna respons och kommentarer per e-post till [tasa-arvotieto\(snabel-a\)thl.fi](mailto:tasa-arvotieto(snabel-a)thl.fi).

Arbetsplatsens jämställdhetsplan

PÅ VÅR WEBBPLATS

[Tasa-arvosanasto](#)
Jämställdhetsordlista på finska

PÅ ANDRA WEBBPLATSER

[Jämställdhetsombudsmannen](#)
Information om termer som gäller jämställdhetslagen

[Likabehandling.fi](#)
Information om diskrimineringslagen

Kiitos!

Sukupuolella väliä? -hanke
www.thl.fi/sukupuolellavalia

Sukupuolten tasa-arvo -sivusto
www.thl.fi/tasa-arvo

Tilaa tasa-arvoasioiden verkostokirje
www.thl.fi/tasa-arvo-verkostokirje

 [Tasa-arvotiedon keskus](#)

 [@tasaarvotieto](#)